

Miejsce na identyfikację szkoły

**ARKUSZ PRÓBNEJ MATURY
Z OPERONEM
WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE**

POZIOM ROZSZERZONY

**LISTOPAD
2010**

Czas pracy 180 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 19 stron (zadania 1–20). Ewentualne braki zgłoś przewodniczącemu zespołowi nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora.
5. Błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie wszystkich zadań możnatrzymać łącznie **50 punktów**.

Wpisuje zdający przed rozpoczęciem pracy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

--	--	--

**KOD
ZDAJĄCEGO**

CZĘŚĆ I (20 pkt)

Zadania testowe

W zadaniach od 1. do 4. podkreśl jedną prawidłową odpowiedź.

Zadanie 1. (1 pkt)

W grudniu 2009 roku przewodniczącym Rady Europejskiej został

- A. José Barroso.
- B. Günter Verheugen.
- C. Herman Van Rompuy.
- D. Hans-Gert Pöttering.

Zadanie 2. (1 pkt)

Najliczniejszą mniejszością etniczną w Polsce są

- A. Niemcy.
- B. Romowie.
- C. Tatarzy.
- D. Łemkowie.

Zadanie 3. (1 pkt)

Kara o charakterze majątkowym polegająca na pomniejszeniu majątku skazanego to

- A. nawiązka.
- B. przepadek przedmiotów.
- C. zakaz wykonywania zawodu.
- D. grzywna.

Zadanie 4. (1 pkt)

Doktryna mówiąca, że największym zagrożeniem dla wolności jest państwo i dlatego powinno być ono całkowicie zlikwidowane, to

- A. komunizm.
- B. socjaldemokracja.
- C. anarchizm.
- D. faszyzm.

Zadanie 5. (2 pkt)

Rozpoznaj na podstawie opisów współczesne formy organizacji społeczeństw i wpisz w tabeli ich nazwy.

	Opisy	Nazwa współczesnej formy organizacji
A.	Obejmuje wszystkich mieszkańców Ziemi tworzących jedną wspólnotę. Twórcą koncepcji takiego społeczeństwa jest kanadyjski filozof i socjolog Herbert McLuhan.	
B.	Powstanie tego typu społeczeństwa wiąże się z postępem w technice produkcji (robotyzacja, automatyzacja). Zdecydowana większość ludzi jest w takiej organizacji zatrudniona w sektorze usług.	
C.	Ten typ społeczeństwa powstał w XX wieku wraz ze wzrostem zamożności społeczeństw zachodnich. Charakteryzuje się nabywaniem dóbr, które często stają się najważniejszym elementem w życiu.	

Zadanie 6. (1 pkt)

Spośród wymienionych partii wybierz i wypisz dwie, z którymi w przeszłości był związany Donald Tusk.

Porozumienie Centrum, Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe, Unia Wolności, Bezpartyjny Blok Wspierania Reform, Kongres Liberalno-Demokratyczny, Unia Pracy

Nazwy partii:

1. .....
2. .....

Zadanie 7. (1 pkt)

Wpisz w miejsce kropki pełną nazwę sądu, do którego można wniesć skargę kasacyjną w postępowaniu administracyjnym.

.....

W zadaniach 8. i 9. rozstrzygnij, które zdania są prawdziwe, a które fałszywe. Wpisz w odpowiednim miejscu w tabeli P (zdanie prawdziwe) lub F (zdanie fałszywe).

Zadanie 8. (1 pkt)

	Postępowanie cywilne	P lub F
A.	Proces cywilny jest wszczynany w wyniku powództwa, czyli na żądanie udzielenia ochrony prawnej.	
B.	Stronami w czasie rozprawy są powód (strona, przeciw której wytacza się powództwo) oraz pozwan (strona, która kieruje do sądu pozew).	
C.	Postępowanie kończy się orzeczeniem sądu, od którego nie przysługuje ani apelacja, ani kasacja.	

Zadanie 9. (1 pkt)

	Systemy polityczne	P lub F
A.	W systemie parlamentarno-gabinetowym istnieją dwa organy władzy wykonawczej: głowa państwa oraz rząd z premierem na czele. Kompetencje tych organów są rozdzielone.	
B.	W systemie parlamentarno-komitutowym występuje trójpodział władzy, przy czym parlament ma bardzo ograniczone kompetencje na rzecz rządu oraz głowy państwa.	
C.	W systemie prezydenckim występuje monizm władzy wykonawczej. Prezydent mianuje ministrów i ma prawo weta zawieszającego.	

Zadanie 10. (1 pkt)

Nazwij problem przedstawiony na rysunku satyrycznym.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 11. (2 pkt)

Na podstawie fragmentu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz wiedzy własnej odpowiedz na pytania.

Art. 173.

Sądy i Trybunały są władzą odrębną i niezależną od innych władz.

Art. 174.

Sądy i Trybunały wydają wyroki w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

a) Podaj, kto i na jaki okres powołuje sędziów.

.....

b) Wymień dwie nazwy trybunałów, których istnienie przewiduje Konstytucja RP.

.....

Zadanie 12. (1 pkt)

Podaj pełną nazwę opisanej organizacji międzynarodowej.

Organizacja ta działa na rzecz zmniejszenia ryzyka konfliktów w Europie, zajmuje się ochroną praw człowieka oraz pokojowym rozstrzyganiem sporów. Geneza jej powstania wiąże się ze zwołaniem w połowie lat 70. XX wieku konferencji, w której wzięły udział państwa z dwóch wrogo nastawionych do siebie bloków: demokratycznego i komunistycznego. Od 1994 roku organizacja ta ma siedzibę w Wiedniu.

Pełna nazwa organizacji: .....

Zadanie 13. (2 pkt)

Na podstawie opisu przykładu obywatelskiego nieposłuszeństwa rozpoznaj osobę. Wpisz w tabeli jej nazwisko.

	Przykład obywatelskiego nieposłuszeństwa	Nazwisko osoby
A.	Pastor działający na rzecz zniesienia dyskryminacji rasowej w Stanach Zjednoczonych, laureat pokojowej Nagrody Nobla, zamordowany w 1968 roku przez przeciwników równych praw dla wszystkich ludzi, niezależnie od pochodzenia.	
B.	Jeden z przywódców Pomarańczowej Rewolucji, która miała miejsce na Ukrainie na przełomie 2004 i 2005 roku. Po jej zwycięstwie, w wyniku ponownie przeprowadzonej drugiej tury wyborów, został wybrany na prezydenta Ukrainy.	
C.	Jeden z twórców współczesnej państwowości indyjskiej, sprzeciwiał się polityce Wielkiej Brytanii i propagował walkę bez używania przemocy. Zamordowany w 1948 roku przez prawicowego fundamentalistę.	

Zadanie 14. (4 pkt)

Na podstawie podanych charakterystyk wpisz w odpowiednie miejsca tabeli nazwy opisanych państw oraz numery, którymi zostały zaznaczone na mapie.

	Charakterystyka państwa	Nazwa państwa	Numer państwa na mapie
A.	Państwo to ma zapisaną w konstytucji zasadę neutralności. Nie należy do NATO, jednak jest członkiem Unii Europejskiej od 1995 roku.		
B.	Państwo to uzyskało niepodległość w 1991 roku, ale standardy demokracji nadal nie są w nim przestrzegane i jest jedynym autorytarnym państwem w Europie.		
C.	Państwo to uzyskało niepodległość w 1991 roku w wyniku rozpadu wielonarodowego kraju, w którym się znajdowało. Obecnie ma status oficjalnego kandydata do Unii Europejskiej.		
D.	Państwo to ma najdłuższe tradycje demokracji parlamentarnej w Europie. Od 1973 roku jest członkiem Unii Europejskiej, choć nie weszło do strefy euro i zachowuje swoją narodową walutę.		

CZĘŚĆ II (10 pkt)

Analiza materiałów źródłowych

Zadanie 15. (2 pkt)

Na podstawie tekstu źródłowego odpowiedz na pytania zamieszczone pod tekstem.

Polska gospodarka w czasie kryzysu poradziła sobie najlepiej w całej Unii Europejskiej. Ekonomiści jednak ostrzegają: – Reformy czas zacząć, bo inni znowu nas prześcigną.

Wyniki naszej gospodarki dają nam wiele powodów do zadowolenia. Jako jedyny kraj Unii nie wpadliśmy w szpony recesji, mamy dodatnie, na przyzwoitym poziomie tempo wzrostu gospodarczego. Mało tego, nasza produkcja przemysłowa zdążyła już wydostać się z dołka, podczas gdy Unia głęboko jeszcze w nim tkwi. Ludzie nie przestali wydawać pieniędzy, kończąc się zwolnienia w firmach, eksport staje na nogi, środki unijne zapewniają nam gigantyczne inwestycje w infrastrukturę. W ostatnim kwartale mamy szanse na ponad 3-proc. tempo wzrostu PKB. I podobne w całym 2010 r.

– Polska przeszła przez kryzys najłagodniej, bo jest mało otwartą gospodarką, a więc była mniej narażona na załamanie popytu zewnętrznego. Z drugiej strony szczęśliwym trafem obniżka podatku PIT i składki rentowej uratowała wydatki konsumentów przed załamaniem – mówi Radosław Bodys, ekonomista BoA ML (Bank of America Merrill Lynch).

Brzmi rewelacyjnie? Nie ma powodów do narzekania? Tylko pozornie. Upajamy się dotychczasowymi gospodarczymi osiągnięciami, zamiast zastanowić się, jak wyjść z kryzysu. – Polska nie odczuła mocno kryzysu, a to znaczy, że może nie mieć bodźca, by po nim posprzątać. Istnieje ryzyko, że przez to wasza gospodarka zostanie w tyle – ostrzegał już na początku października na łamach „Gazety” Indermit S. Gill, główny ekonomista Banku Światowego w Europie i Azji Centralnej. Chodzi o to, że jeśli nie zrobimy porządku w finansach publicznych, nie zmniejszymy długu, który ścisła naszą gospodarkę za gardło, to za chwilę okaże się, że to inni są liderami wzrostu.

– A my brniemy w ten dług. Rząd dotychczas zrobił niewiele, by zreformować finanse. Zasłania się tym, że jakikolwiek projekt zostanie zawetowany przez prezydenta – ubolewa Stanisław Gomułka, były wiceminister finansów, dziś doradca Business Centre Club. [...]

Choć pod względem tempa wzrostu PKB jeszcze jesteśmy liderami, to charakterystyczne jest to, że w tym samym czasie pogłębia się nasz deficyt sektora finansów publicznych. W ubiegłym roku wynosił on 3,6 proc. PKB, a w przyszłym będzie ponad dwa razy wyższy. Co w tym złego? – Bez ograniczania deficytu i dłużu publicznego wzrośnie koszt zadłużania się, a rynki finansowe zaczyną drożej wyceniać wiarygodność kraju – podkreśla Kaspar Richter, główny ekonomista Banku Światowego w naszym regionie. – Każdy 1 pkt proc. wzrostu rentowności skutkowałby 6–7 mld zł więcej rocznie na koszcie obsługi zadłużenia – dodaje Stanisław Gomułka.

Jak bardzo to boli, przekonała się ostatnio Grecja. – Przed kryzysem inwestorzy sądzili, że wiarygodność Grecji jest podobna do Niemiec. Teraz już tak nie uważają – mówi ekonomista Banku Światowego.

Źródło: P. Maciejewicz, L. Baj, *Kryzys prawie za nami. I co dalej?*, www.gospodarka.gazeta.pl

a) Wymień trzy czynniki, które – zdaniem ekonomistów – wpłynęły na dobre wyniki polskiej gospodarki podczas kryzysu.

1. ....
2. ....
3. ....

b) Wyjaśnij, jakie dwa kluczowe czynniki obniżają pozycję ekonomiczną Polski. Odpowiedź uzasadnij.

Zadanie 16. (2 pkt)

Na podstawie tekstu źródłowego i własnej wiedzy odpowiedz na pytania zamieszczone pod tekstem.

Z 786 mld dol. amerykańskiego pakietu stymulacyjnego 80 mld poszło na aktywizację zawodową. Gdzie to się podziało? Lokalna prasa szczegółowo analizowała ostatnio losy programów pomocowych. Dzienik „Chicago Tribune” opisał, jak to szkoły w stanie Illinois korzystające z pakietu Obamy zwiększyły zatrudnienie. Tak bardzo, że dla nowych nauczycieli brakuje już uczniów. Zajęcia w niektórych szkołach publicznych prowadzone są w kilkuosobowych grupach, a kiedy brakuje sal, przedłuża się godziny pracy, wypłacając nauczycielom nadgodziny. Wszystko, by zgarnąć dotacje. „Boston Globe” zastanawia się nad efektywnością programu pomocy, skoro władze miasta otrzymały blisko pół miliona dolarów na zatrudnienie 64 pracowników do zainstalowania jednego panelu słonecznego na dachu szkoły. „Washington Examiner” zebrał te wszystkie raporty. Z podsumowania wynika, że na 640 tys. nowych miejsc pracy, którymi chwali się Obama, blisko 100 tys. to fikcyjne zatrudnienie i zwykłe wyłudzenia.

„Neoliberalna chciwość”, którą lewicowe rządy Obamy i Browna napiętnowały i obiecywały „wykarczować”, została zastąpiona zwykłym cwaniactwem. Wielkie korporacje sięgają po pieniądze podatników, szantażując polityków zwolnieniami z pracy. 1,5 mld euro, które Angela Merkel przekazała Opolowi, było tak naprawdę haraczem za utrzymanie miejsc pracy w fabryce w Nadrenii. W tym samym czasie małe i średnie firmy w Niemczech, które nie mają jak przystawić pistoletu politykom do głowy, musiały masowo zwalniać ludzi. W Polsce program aktywizacji zawodowej doprowadził do zaburzenia normalnego cyklu na rynku pracy. Latem i na jesieni bezrobotni zamiast, jak zwykle, szukać pracy przy robotach polowych, czekali na programy aktywizacji. Firmy zatrudniały pracowników za państwowie pieniądze, a po upływie terminu zwalniały, żądając dalszej pomocy. Kto w takiej sytuacji myśli o długoterminowych inwestycjach?

Goldman Sachs, jeden z pierwszych beneficjentów pakietu prezydenta Obamy, świętuje dziś gigantyczny wzrost notowań i obiecuje najwyższe od lat premie świąteczne swoim traderom. W dniu, w którym spłynęły dane o wynikach Goldman Sachs i JP Morgan Chase, Federacja Małego Biznesu zorganizowała konferencję prasową, na której mówiono o katastrofie. Rodzinne firmy bankrutują, za bezcen odsprzedają się wielkim koncernom, bo nie mogą uzyskać kredytów obrotowych. Nie dostają kredytów, bo małe komercyjne banki padają (140 w tym roku), a duże nie chcą ponosić ryzyka. Bo i po co? Obracają złotem i rządowymi obligacjami, których rząd emisuje coraz więcej i coraz lepiej daje na nich zarobić. Troska społeczna kosztuje. [...]

Firmy, które mogą pochwalić się lepszymi wynikami w ostatnich miesiącach, osiągnęły to głównie za sprawą dopłat państwa, redukcji zatrudnienia, wstrzymania programów badawczych i rezygnacji z planów rozwoju. Inwestycje w nowe technologie i linie produkcyjne leżą na łeb na szyję, podczas gdy wydajność pracy rośnie w zawrotnym tempie. W USA w tym roku wydajność wzrosła o 9,5 proc.

Źródło: T. Wróblewski, *Pochwala chciwości*, www.rp.pl

a) Wymień dwie różnice w traktowaniu przez rządy wielkich korporacji i małych firm w czasie kryzysu.

1. ....

.....

2. ....

.....

b) Na podstawie własnej wiedzy wybierz doktrynę, której zwolennikiem może być autor artykułu. Uzasadnij swój wybór.

doktryny: socjaldemokracja, konserwatyzm, liberalizm, chrześcijańska demokracja, agraryzm

doktryna, której zwolennikiem może być autor: .....

uzasadnienie: .....

.....

.....

Zadanie 17. (1 pkt)

Na podstawie danych CBOS-u opisz zależność, którą widać w odpowiedziach na zadane pytania.

Tabela 1.

Ogólnie rzecz biorąc, jak Pan(i) ocenia działalność banków w Polsce?	Odpowiedzi osób	
	mających konto w banku	niemających konta w banku
	w procentach	
dobrze	64	41
źle	23	19
trudno powiedzieć	13	40

Źródło: *Reakcje na kryzys finansowy*, listopad 2008 r.
www.cbos.pl

Tabela 2.

Czy, Pana(i) zdaniem, pieniądze ulokowane przez ludzi w bankach są bezpieczne, czy też nie?	Odpowiedzi osób	
	mających konto w banku	niemających konta w banku
	w procentach	
tak	67	43
nie	24	32
trudno powiedzieć	9	25

Źródło: *Reakcje na kryzys finansowy*, listopad 2008 r.,
www.cbos.pl

Zadanie 18. (3 pkt)

Na podstawie fragmentów artykułów oraz własnej wiedzy odpowiedz na pytania zamieszczone pod cytowanymi tekstami.

Fragment A

Globalny kryzys finansowy ożywił ciągnące się od dawna spory o to, czy euro czeka rychły zgon. W tych sporach częste są odwołania do Miltona Friedmana, który w 1998 roku ostrzegał, że testem przywiązania Europy do wspólnej waluty będzie pierwsze poważne załamanie gospodarcze. Z takim poważnym załamaniem mamy właśnie do czynienia, ale jego skutki są dokładnie odwrotne niż przewidywał Friedman.

Rośnie bezrobocie, a wraz z nim przybierają na sile żądania populistyczne. W krajach takich jak Włochy (które cierpią na skutek chińskiej konkurencji) czy Hiszpania (przeżywająca ogromne załamanie rynku mieszkaniowego) może to mieć bardzo kłopotliwe skutki. Jednak żaden z tych krajów nie wykazuje najmniejszej skłonności do porzucenia euro.

Rozumie się tam bowiem dobrze, że poruszenie – nawet szepcem – takiej możliwości wywołałoby panikę wśród inwestorów. Kraje te są również świadome, że państwa, które zachowały własną walutę – jak Dania – zmuszone są w obronie jej kursu podnosić stopy procentowe, choć zarówno amerykańska Rezerwa Federalna, jak i Europejski Bank Centralny (EBC) akurat je obniżają.

Wiedzą także, że gdyby nadal ich walutami były lir i peseta, przezywałyby obecnie okres odpływu kapitałów. Rozumieją, że musiałyby się dziś – czyli w najgorszym dla siebie czasie – przeciwstawić tradycyjnemu kryzysowi walutowemu. Doceniają zatem stabilność i bezpieczeństwo, jakie wiążą się z przyjęciem przez nie wspólnej waluty.

Odporny EBC

Żadnych szans realizacji nie ma również inny scenariusz załamania euro: taki, w którym te dwa kraje skutecznie naciskają na EBC w celu poluzowania inflacji, co mogłoby skłonić Niemcy do wystąpienia ze strefy euro. EBC, chroniony statutowo zagwarantowaną niezależnością oraz mandatem nakazującym mu skupianie się na stabilności cen, nie wykazuje żadnych inklinacji do uginania się pod presją ze strony prezydenta Francji, Nicolasa Sarkozy'ego – ani kogokolwiek innego. [...]

Poza tym, czego w 1998 roku nie przewidywał ani Friedman, ani nikt inny, ten pierwszy od wprowadzenia euro poważny kryzys gospodarczy nastąpił w efekcie załamania finansowego. Naciski spanikowanych inwestorów wymogły na bankach centralnych podjęcie – w ramach ich funkcji pożyczkodawcy ostatniej szansy – działań na bezprecedensowo szeroką skalę. A ogromne straty banków wymusiły przeprowadzenie kosztownych operacji ich dokapitalizowania.

Pojawiły się przewidywania, że rządy uginające się pod ciężarem kryzysu finansowego mogą na tę sytuację zareagować porzuceniem euro. Mogą uciec się do podatku inflacyjnego i – w celu odbudowania płynności krajowego systemu bankowego, a także rynku finansowego – ponownie wprowadzić walutę narodową.

Faktyczna reakcja na kryzys wyglądała inaczej. EBC zapewnił systemowi finansowemu strefy euro praktycznie nieograniczony poziom płynności. Pakt Stabilizacji i Wzrostu został tak zmodyfikowany, żeby możliwe było zwiększenie możliwości pożyczkowych rządów, które dokapitalizowują krajowe banki.

Źródło: B. Eichengreen, *Kryzys nie dotyczy euro*, www.biznes.gazetapravna.pl

a) Podaj trzy powody, dla których kraje będące w strefie euro – pomimo kryzysu gospodarczego – nie chcą jej opuszczać.

1. ....
- .....
2. ....
- .....
3. ....
- .....

b) Wyjaśnij, jaką rolę w czasie kryzysu pełni Europejski Bank Centralny. Podaj dwa aspekty jego działań.

1. ....
- .....
2. ....
- .....

Fragment B

Największe trudności przeżywają te kraje europejskie, które nadal są poza strefą euro i mają własne waluty. Ponieważ w skali międzynarodowej nie są one zbyt często stosowane, wiele tamtejszych banków ma zobowiązania denominowane w euro. To skazuje je na zależność od podwyżek stóp procentowych, które [...] przyciągną tak bardzo im potrzebną płynność w euro. Jak dotąd jednak te transakcje pozostają w sferze obietnic, związanych zresztą z warunkami natury politycznej.

Wniosek z tego jest jasny: krajowe systemy bankowe potrzebują pożyczkodawcy ostatniej szansy. W małych krajach, gdzie znaczna część zobowiązań bankowych denominowana jest w walutach obcych, miejscowe banki centralne nie są w stanie spełnić tej funkcji. W takiej sytuacji pozostają dwa wyjścia – nałożyć drakońskie ograniczenia na system bankowy albo przyłączyć się do strefy euro.

Ze względu na brak możliwości odwrócenia biegu wydarzeń finansowych oraz z uwagi na wymogi jednolitego rynku europejskiego wydaje się oczywiste, w jakim kierunku pójdą państwa Europy. W Danii i Szwecji można już zauważać korzystną dla przyjęcia euro zmianę nastawienia opinii publicznej. Polska ponownie potwierdziła chęć wprowadzenia wspólnej waluty, a Węgry – choćby ze względu na przeżycia związane z ratunkową pożyczką z Międzynarodowego Funduszu Walutowego – z pewnością zrobią to samo.

Wyzwanie dla nowych w UE

Jest przy tym oczywiste, że pod względem gospodarczym i finansowym obecny kryzys będzie dla Europy Wschodniej istotnym wyzwaniem. Uwidoczni on także trudności związane ze spełnieniem kryteriów konwergencji, od których uzależniona jest możliwość wprowadzenia euro. Jednocześnie jednak będzie to potwierdzenie ich woli osiągnięcia sukcesu. W wyniku kryzysu nastąpi więc powiększenie – a nie skurczenie się – strefy euro; coraz więcej małych krajów uznaje bowiem, że jest to dla nich jedyne wyjście. Rozważają się nawet oznaki, że kraje nienależące do Unii Europejskiej, zwłaszcza Islandia i Szwajcaria, rozważają przystąpienie do tego ugrupowania, traktując to jako krok, umożliwiający im wprowadzenie euro, a tym samym rozwiązywanie dręczących je dilematów finansowych.

Źródło: B. Eichengreen, dz. cyt.

c) Wyjaśnij, w jaki sposób kryzys gospodarczy wpłynie – zdaniem autora tekstu – na państwa aspirujące do strefy euro. Odpowiedź uzasadnij dwoma argumentami.

Wyjaśnienie:

.....
.....
.....
.....

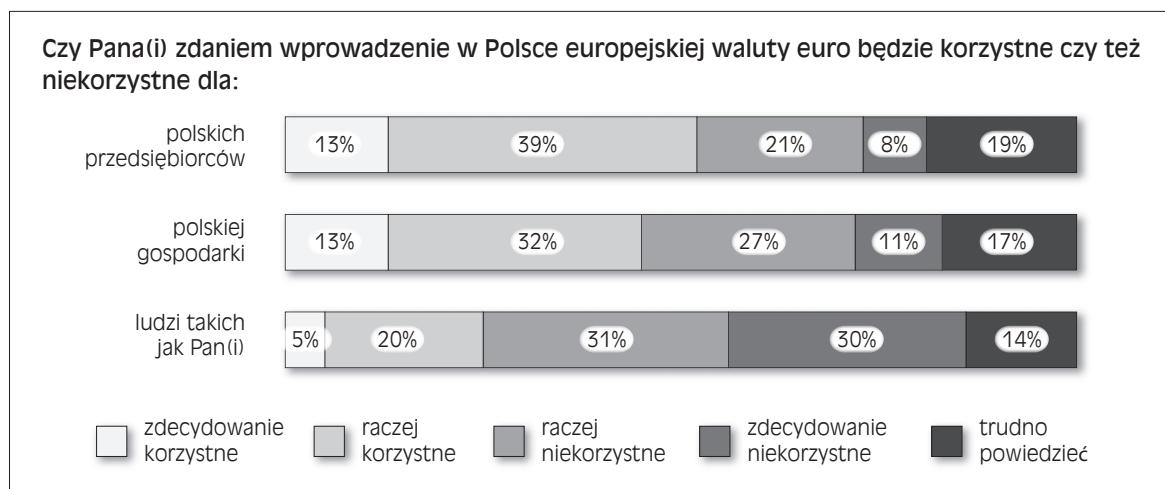
Argumenty:

1. ....
  2. ....

Zadanie 19. (2 pkt)

Na podstawie danych z badania CBOS-u oraz własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Wykres 1.

Źródło: *Opinie o wprowadzeniu w Polsce euro*, grudzień 2008 r.,
www.cbos.pl

a) Na podstawie wykresu 1. nazwij obszar, dla którego, zdaniem respondentów, przyjęcie euro będzie najbardziej niekorzystne. Odpowiedź uzasadnij dwoma argumentami.

Obszar: .....

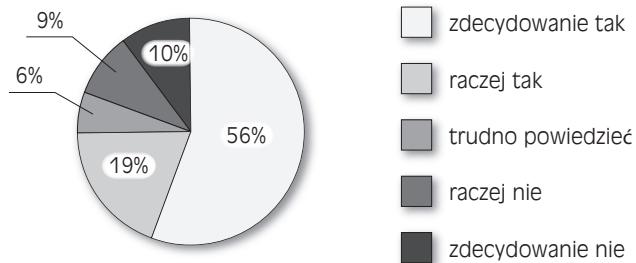
Argumenty:

1.

2. ....

Wykres 2.

Gdyby w Polsce odbywało się referendum w sprawie wprowadzenia w naszym kraju europejskiej waluty euro, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nim udział?

Źródło: *Opinie o wprowadzeniu w Polsce euro*, grudzień 2008 r.,
www.cbos.pl

Tabela 1.

Gdyby w Polsce odbywało się referendum w sprawie wprowadzenia w naszym kraju europejskiej waluty euro, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nim udział?	Czy zgodził(a)by się Pan(i) na zastąpienie polskiego pieniądza (złotego) wspólnym dla wielu państw Unii europejskim pieniądzem – euro?		
	tak	nie	trudno powiedzieć
w procentach			
tak	53	42	5
nie	32	55	13
trudno powiedzieć	23	45	32

Źródło: *Opinie o wprowadzeniu w Polsce euro*, grudzień 2008 r.,
www.cbos.pl

b) Na podstawie wykresu 2. oraz tabeli 1. wyjaśnij, jaki jest związek między poparciem dla waluty euro a deklaracją wzięcia udziału w referendum w sprawie jego wprowadzenia.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

CZEŚĆ III (20 pkt)

Zadanie 20. (20 pkt)

Napisz pracę na jeden z podanych tematów.

Temat 1.

Pomoc publiczna dla przedsiębiorstw w czasie kryzysu gospodarczego – konieczność czy nadużycie?

Wyjaśnij, czym jest pomoc publiczna oraz przedstaw i uzasadnij swoją opinię o zjawisku pomocy publicznej dla przedsiębiorstw podczas ostatniego kryzysu gospodarczego. Uwzględnij stanowiska w sporze wokół pomocy publicznej dla przedsiębiorstw (podaj po dwa argumenty „za” i „przeciw” do każdego stanowiska w wymiarze politycznym, gospodarczym i społeczno-kulturowym). Wykorzystaj dwa materiały źródłowe zawarte w drugiej części arkusza egzaminacyjnego.

Temat 2.

Wejście Polski do strefy euro – szansa czy zagrożenie?

Wyjaśnij, czym jest strefa euro oraz scharakteryzuj szanse i zagrożenia związane z akcesją Polski do tej strefy (podaj po dwa argumenty „za” i „przeciw” do aspektu politycznego, gospodarczego i społeczno-kulturowego). Zaproponuj najlepszy – twoim zdaniem – termin wejścia do strefy euro i uzasadnij swój wybór. Wykorzystaj dwa materiały źródłowe zawarte w drugiej części arkusza egzaminacyjnego.

Wybieram temat nr: .....

CZYSTOPIS

Brudnopsis (*nie podlega ocenie*)